

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrto leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Politično zborovanje v Mariboru.

Da na političnih shodih govorijo poslanci, to ni nič novega; da govorijo na njih gospodje, ki imajo srednje ali še tudi višje šole za seboj, tudi to ni novo. Novo in razveseljivo pa je, da so se zadnji čas začeli na shodih vedno bolj pogosto oglašati tudi naši vrli slovenski kmetji. Do pred par leti je bil kmet na govorniškem odru redka prikazen. Odkar pa je krščansko-socijalna organizacija spravila v naše društveno življenje nov duh in nov tok, odkar je ta organizacija poklicala tudi kmeta in kmetskega mladeniča v ospredje javnega življenja, ponuja se nam vedno pogosteje prilika, da kmetje na naših shodih niso mrtvi poslušalci, ampak da posežejo tudi samostavno v razgovor o razpravljanih dnevni vprašanjih. Tako se je zgodilo tudi na občnem zboru „Slov. društva“ dne 28. t. m. v Narodnem domu v Mariboru.

Državni poslanec profesor Robič je govoril o političnem položaju. Celjski nemško-slovenski gimnazij bi moral biti v Celju, a l. 1903 je Koerber kupil s tem vprašanjem nemško-ljudsko stranko za neko glasovanje, in od istega časa je vlada bila tudi za gimnazijsko poslopje izven Celja. Prodajo so Koerberju olajšali tudi nekateri slovenski politiki. Hudo prijema na to poslanec otroško pisavo „Slov. Naroda“ o slovenskem vseučiliščnem vprašanju.

Dvorni svetnik in poslanec dr. Ploj govoril o razmerju Avstrije do Ogrske ter biča zadržanje Ogrske, ki ima že zdaj vse pravice, mi pa vse stroške, a še vedno ni zadovoljna.

G. dr. Pipuš je mnenja, da imajo Ogrsi s svojega stališča celo prav in da se vrlo bra-

nijo. Kdor zobe pokaže, tistega se dandanes bojé. Glede gospodarske ločitve od Ogerske je govornik za ločitev, ker bi bila kmetom koristna, a Slovenci smo kmetski narod. Kako je drugim ločitev v korist ali škodo, naj nam bo deveta briga. Skrbimo za-se! Če se sestavi novo ministrstvo, naj tudi Slovenci zahtevajo svojega ministra.

Posestnik Čagran iz Studenic pri Mariboru se najprej zahvali poslancem, da so dosegli vsaj toliko, da se jim je obljubila kmetska šola s slovenskim učnim jezikom. Pozivlja poslance, naj delajo na to, da bo kmet gospodar svojih pridelkov, da jim bo on narekoval cene. Kajti vsled nizke cene pridelkov skupi komaj toliko, da plačuje davke, ne more pa plačevati delavcev, ki postajajo od dne do dne redkeji in dražji. Naj delajo poslanci na to, da se bodo kmetje organizirali in izobraževali, kajti samo v samoizobrazbi in stanovski organizaciji je še pomoč kmetu. Kritiziral je tudi postopanje vlade, ki je dajala in še daje zadrugam le tedaj podporo, ko so že ustanovljene in se izkažejo krepke. Pozneje pa zadruge ne potrebujejo tako podpore, kakor pa v začetku. Koliko milijonov se izmeče podpore obrtnemu stanu, samo kmetu se noče nič dati. Posebno mlekarске zadruge so jako važne za naše kraje, za to se bi naj te pridno podpiralo. Vzglede nam naj bo Češka in Moravska, kjer je veliko mlekarških zadrug.

V mariborski okolici je opazil govornik, da prodajajo velike grajščine in posestva svoje mleko po novi meri, samo mali posestniki ga še vedno prodajajo po stari meri in trpe s tem škodo, ker dajo mleko veliko ceneje. — Govornik nadalje interpelira poslance, zakaj niso označili svojega stališča pri

debati o carinskem tarifu. Od „Slovenskega kluba“ je govoril samo poslanec dr. Stojan proti uvažanju umetnega medu, kar je velike važnosti, ker se zadnji čas posebno razvija čebeloreja. Odobrava pa postopanje proti Srbiji. Vendar bi bilo bolj umestno nastopiti proti bogati Nemčiji, kakor pa proti revni Srbiji, ki je povrh še slovanska bratska dežela. Zaradi odprave zemljiškega davka prosi govornik poslance, naj v tem smislu delujejo in naj skupno nastopijo v kmetskih zadevah z drugimi kmetskimi strankami. Slednjič omeni govornik surovo in oholo postopanje nemških in nemčurških uradnikov na Spodnjem Štajerskem nasproti kmetom. Mi nismo več v času robote, ko je bila gospoda vsemogočna, ampak mi živimo v konstitucionalni državi, kjer ima vsak davkoplačevalec, in to je v prvi vrsti kmet, svoje pravice. Zato ni treba trepetati pred temi gospodi, ki živijo od našega denarja, ampak resno in uljudno naj zahteva vsakdo, kar želi, in če se mu ne da ali se ž njim surovo postopa, naj takoj naznani tak slučaj poslancem, katere on prosi, da bi v takih slučajih zahtevali od vlade, da nauči dotičnika, da slovenski kmet ni rob, ampak prost in spoštovanja vreden državljan.

Ko se je poleglo splošno odobravanje, dvigne se mladenič Grandošek iz Spodnje Kungote in govori:

Dragi rojaki, vrli sinovi slovenskega naroda! Slavna gospoda! Bodite mi v imenu severnega dela mariborske okolice iskreno pozdravljeni! V prelepem številu smo se danes zbrali, da se pogovorimo o tem, kar smo storili, kar bodemo in tudi moramo storiti, da rešimo to, kar se rešiti da. Dragi rojaki, ako pogledamo na desni in levi breg deroče Drave,

LISTEK.

Izdajstvo.

Povest. Spisal J. V. Starogorski.

(Dalje.)

„Seveda, ako bi vsi tako mislili, bi ostalo vedno vse pri starem. Vsak naj dela, kolikor more. Kakor veste, so letos tudi volitve v okrajni zastop. Torej same volitve. In rečem vam, da mora biti konec tej izdajalski politiki v našem okraju. Manjka samo par glasov.“

„Kaj praviš? Izidora bodo vrgli?“

„Nič ne pravim, ampak trdim. Gotovo še sicer ni, vendar kakor se kaže, bo šlo. Zato pa treba izvoliti zanesljivega moža. Po drugod imajo že več zanesljivih županov, gledimo, da samo Podlesje ne bo delalo škandala.“

„Koga naj zberemo? Povej nú, ki pregleduješ vse kote!“

„Rečem vam, da bi nasvetoval Kalina, ali on je dolžan Izidoru. Ni sicer mnogo, ali dolžan je le. Potem je pa njegov sin vse kaj družega kakor Slovenec. Če bi bil kaj prida, bi ne hodil za tisto Izidorovo večjo, za tisto vrtoglavo Toni... da bi jo zlod...“

„Glej ga hudirja. Še to je zvohal,“ se smejejo možakarji.

„Prosim, nič hudirju podobnega ne najdete na meni,“ se smeje Logar. „Ali kar je res, je res.“

„Sedi in pij ter nam povej, kako veš vse to?“

„Kako? Človek gre okrog in vidi vse. Ako me bodete še dolgo poslušali, se še naučite kaj pametnega. Zadnjič sem šel v mesto in sem ju naletel skupaj. Potem sem pa še nekje vprašal in zvedel.“

„Kakor radovedna baba,“ reče smeje Janez Zorko.

„Ti pa še baba nisi, že veš zakaj ne,“ reče Logar.

„Misliš, da mu jo bo Izidor dal?“ vpraša Možgan.

„Če je neumen. Vendar je za ščuke ločiti dobra vada. Izidor ni neumen, da bi ne sprevidel, kako lahko mu koristi tako nagnenje Kalina.“

„Žalostno, ako mora že človek na tako podel način iskati zaveznikov.“

„Izdajalcem ni nič podlega,“ meni Logar.

„Ali, da pridemo do konca, predlagam, da naprosimo Gorjaka, da še nadalje prevzame županstvo. Ta ga ne bo volil. Njegova hčerka je biser Slovenke in jo zelo ljubi. On se bo udal njenim željam, posebno ker je drugače itak slovenskega mišljenja.“

„Ravno prej si dejal, da ni lepo, ako človek računi na taka sredstva,“ reče Janez Zorko v šali.

„Da bi te hotela babnica natepsti danes za obed,“ zamomlja Logar. „Tu se gre za srečo celega okraja, za srečo nas vseh. Pa vi, ki se malo ali nič ne brigate za bralno društvo, itak ne veste, kaj je to sreča naroda in „Slovenec sem.“

„Jaz sem vpisan.“

„Jaz tudi.“

„In jaz...“ so se oglašali. „Ne drgaj čeljusti.“

„Vpisan?!“ se poroga Logar. „Jaz sem tudi vpisan marsikje. Na primer: pri vojaki, v krstnih bukvalah sem vpisan in še marsikje sem vpisan.“

„Tudi v peklu,“ pripomni eden in vsi se nasmejejo.

„Tolikokrat ne, kakor ti. Kaj pa vam pomaga, če je vpisan ta ali oni, videti se pa ne da nikoli.“

„Če bodemo še dolgo tu sedeli, nas pa Logar poboljša,“ reče Možgan v šali in vstane. „Treba bo iti domov.“

„Prej se mora sam,“ reče Janez.

„Halo,“ se nasmeje Logar. „Ni vrag, da bi ti škodovalo. Pa tebe kedaj poboljšati, ko te vendar še kuharica Micike ne more... Nák?!“

pač vidimo povsod nevednost našega ljudstva, katero naši narodni nasprotniki porablajo za svoje čedne namene. Nepotrebne nemške šole v mariborski okolici kakor v Poberžu, v Studenicah pri Mariboru, v Radvanju, v Pekrah, v Svičini in Šentilju nad Mariborom itd. so same mučilnice slovenskih otrok, katere nam pripravljajo najhujše nasprotnike, ki delajo z vsemi močmi proti lastnim svojim bratom in lastni krvi. Tako so torej stegnili naši narodni nasprotniki svoje grabežljive kremplje po teh šolah, kajti dobro so vedeli, kogar je šola, tega je tudi bodočnost. Nadalje sem opazil naše narodne nasprotnike, da so se začeli v mariborski okolici zelo zanimati tudi za svoj gospodarski napredek. Ustanovili so si v Radvanju pri Mariboru trsnico in drevesnico, nadalje mlekarstvo zadrugo v Hočah in v Mariboru, nadalje zadrugo za vino in za sadje, v bližnji prihodnosti bodo celo ustanovili zadrugo za seno, namreč v Pesnici. Zdaj pa se vprašamo, zakaj pa mi Slovence ne napredujemo kakor naši narodni nasprotniki? Ako o tem resno premišljamo, vidimo, da je naše Slovensko društvo jako nedelavno ter vsled te nedelavnosti žalibog zelo nazadujemo. Sad naše nedelavnosti smo videli že lansko leto ob času deželnozborskih volitev, ker se je društvo prepozno začelo brigati za nje, in ta mandat smo nazadnje izgubili vsled lastne krivde in počasnosti Slov. društva. Kakor pred volitvami, tako bi tudi ob času obstrukcije moralo sklicati Slov. društvo shode po vseh farah in vaseh, da bi naše ljudstvo vedelo, zakaj smo obstruirali in kateri stranki se mu je treba priklopiti. Ali volitve bomo imeli zopet prej ali slej, za te je sedaj treba začeti delati, ako hočemo zmagati. Da hočejo ta mandat imeti naši ljubeznjivi nasprotniki, je znano. Saj je rekel eden naših nasprotnikov enkrat g. poslancu Robiču, da bi še rad doživel čas, ko bo padel ta mandat v mariborskem okraju Nemcem v krilo. Zato pa bodo naši narodoi nasprotniki napeli vse sile, da dobijo ta mandat v roke. Tedaj pa je dolžnost Slovenskega društva, v pravem času sklicati shode po vseh krajih ter podučevati naše ljudstvo, da bo vedelo, zakaj se gre. Nadalje še omenim, da se voli v odbor političnega društva štiri do pet kmetov, da ne bodo v odboru sedeli sami meščanski gospodje, ampak tudi ljudje, ki poznajo naše razmere, naše ljudstvo iz lastne skušnjave in ki bodo tudi resno voljni prijeti se dela. Kdor pa v javnosti resno delati ne sme, ne more ali noče, ne sodi v odbor slovenskega političnega društva.

Le izšolajte — nikar se ne bojte — par okoliških kmetov, ki so dobri gospodarji, le

izšolajte jih za politično delo, ti bodo najboljši, najzanesljivejši boritelji za teptano in zapuščeno slovensko ljudstvo v mariborskem okraju v narodnem, posebno pa v gospodarskem oziru. In videli bode, da bomo veliko lažje delovali med ljudstvom, ako bomo imeli več kmečkih korenjakov. Zatorej, dragi rojaki, pozivljam vas v imenu matere Slovenije, na delo tedaj ob enajsti uri, da rešimo to, kar se še rešiti da, da nas ne bo obsodil naš bodoči rod, da smo bili nedelavni, ter vsled naše nedelavnosti popolnoma propadli. Kajti le v delu je rešitev našega naroda, le v delu je rešitev našega gospodarskega programa. K temu nam pomagaj Bog in sreča junaška!

Navdušenemu govoru je sledilo burno odobravanje in mnogi so vrlemu mladeniču in zvestemu pristašu naše krščansko-socialne organizacije toplo čestitali. G. Vračko, kapelan iz Jarenine, se je pridružil želji predgovornika, da bi „Slov. društvo“ zares naj bilo srce vsega političnega gibanja v mariborskem okraju.

Društveni tajnik dr. Vrsto v šek poroča o društvenem delovanju ter se spominja v preteklem društvenem letu umrlih udov: dr. Glančnika in vrlih kmetov Velebila v Št. Petru, Polančiča v Jarenini in Cimperšeka v Št. Ilju. Blagajnik dr. Rosina poda poročilo o društvenem denarnem stanju.

Na to se vrši volitev in je izvoljen predsednikom g. kanonik dr. Ivan Mlakar.

Med slučajnostmi govorijo gg. Rebek, Novak, dr. Pipuš o obrtnem vprašanju med Slovenci, g. Reichert pa vpraša, kaj je storilo društvo glede slovenskih izveskov, katere je mestna občina prepovedala. Tajnik mu odgovori, da se bo morala vsaka stranka posebej pritožiti.

S tem je bil dnevni red končan in predsednik zaključil zborovanje, katerega se je udeležilo mnogo kmetov iz okolice in tudi lepo število mariborskih Slovencev. Med zborovalci je bil tudi dr. Josip Vošnjak, kojega navzočnost so zborovalci iskreno pozdravljali.

Rusko-japonska vojska.

Na suhem.

Iz Tokija se poroča: V tukajšnjih vojaških krogih zaupljivo zro v bodočnost. Po došlih poročilih od armade na suhem so zavzeli Japonci zaželjeno stališče. Neprenehoma dohajajoče moči so Japonce tako okrepile, da je japonska armada mnogo močnejša nego pred bitko pri Mukdenu in da se lahko spusti

v boj s sovražnikom. Železnica izborna deluje. Od Sinmintina delajo Japonci železniško progo, ki je bila tam pretrgana, dalje proti severu in so vpeljali promet začasno le s konji. Male praske zadnjih dni se v Tokiju ne upoštevajo dosti in se jih smatra le kot praske pri poizvedovanju.

„Novoje Vremja“ poroča iz Hunčulina: Vsa poročila, došla od prednjih straž, potrjujejo, da se nasprotnik pripravlja na velik boj. Maršal Ojama se vidoma na vso moč trudi, s koncem svojega desnega krila dospeti do železnice vzhodno Kirina. Ravno tako ni dvoma, da so si prednji voji obeh armad že v dotiki. Glavni sili obeh nasprotnikov sta približno 150 kilometrov oddaljeni druga od druge. Železnico straži 25.000 mož ruskih kozakov in pešcev proti hunguškim napadom. Straža je razdeljena v oddelke, katerih vsak ima nalogo, stražiti približno 40 milj dolgo železniško progo.

Na morju.

Vest, da se je vnela na morju bitka, se pričakuje vsak dan. Roždestvenski namreč ni šel po daljši in varnejši poti, ampak si je izvolil najkrajšo in najnevarnejšo pot. Minuli teden v petek je naenkrat priplul v luko Vusun v Vzhodno-kitajskem morju šest ruskih križark, ter so se usidrale v tej v luki. Brodovje Roždestvenskega je bilo usidrano pri tokih Sattel, ki leže vzhodno od luke Vuzum. Minulo soboto, dne 27. t. m. je odplulo brodovje od teh otokov naravnost proti korejski morski ožini in je brzojavka iz Tokija dne 27. t. m. je poročala, da se videli rusko brodovje blizu otoka Tsusime, ki leži v korejski morski ožini.

Vojaški strokovnjaki so mnenja, da si je Roždestvenski izvolil to pot, da prisili admirala Togo k bitki. Čez korejsko morskorožino namreč pošiljajo Japonci s svojimi parniki vojne potrebščine na Mandžursko bojišče. Sedaj, ko se je pojavilo rusko brodovje v tem delu morja, so ti japonski parniki v nevarnosti. In zato bo Togo prisiljen, napasti Roždestvenskija, da naredi tem prevoznim parnikom prosto pot. Res je došla v ponedeljek, dne 29. t. m. vest, da sta se spoprijela Roždestvenski in Togo v korejski morski ožini.

Ta vest se je še isti dan potrdila. Togo je napadel v Korejski morski ožini Roždestvenskija v soboto, dne 27. m. m. dopoldne okoli 10. ure. Kakor je vselej pri važnih dogodkih navada, dežuje tudi sedaj vesti iz bojišča. Vse vesti, ki so dosedaj došle, so iz japonskega in angleškega vira, torej jim smemo pripisovati, da so precej pristranske, posebno

„Toraj Gorjaka,“ meni Možgan.
„Če se bo le dal omečiti,“ odvrnejo ostali. Logar pa sprazne svojo kupico.
„Bomo videli.“

III.

Volitve za občino Podlesje so se končale in izvoljen je bil Kalin. Gorjak ni hotel na noben način prevzeti županstva, kar ga tudi po postavi niso mogli prisiliti. Tudi Ivanka ga je prosila, da mu bo celo pomagala uradovati slovensko. Vendar zastoj. Gorjak je bil mož, kar je rekel, to je storil.

Čudno naglo se je spremenilo v Podlesju, odkar je jelo delovati bralno društvo in odkar je bilo gasilno društvo s slovenskim poveljem. Vse je prešinil nek drug duh in ta duh so raznesli največ mladi ljudje. Sinovi in hčere, kojih mlado sreče je še kakor vosek, so se navzeli navdušenja in se zavedli, da so slovenskega rodu, zavedli dolžnosti, da se jim je boriti za ta rod in ga čuvati. Stariši so pa na ljubo svojim otrokom drveli za tem, kar so obožavali otroci, vedoč, da je to nekaj vzvišenega, nebeskega. Ljubiti svojo domovino, svoj narod, se potegovati zanj... le lopov in izdajalec mu nasprotuje. In ti niso bili Podleščani. Same stare slovenske korenine. Bralno društvo je cvetelo in sipalo med ude oni vonj svete navdušenosti, katerega je dal Bog vsakemu človeku, da z njo koristi

Njemu in narodu. Pa ni bila to samo hipna navdušenost, ampak ona je ustvarjala djanja in čine.

Kalin ni bil tako napačen človek, kakor ga je Ludvik Logar slikal, ali bil je omahljivec. Da je bil dolžan Izidoru, načelniku okrajnega zastopa, najzagrizenejšemu nemčurju, je bilo res slabo, ali hujše je bilo z njegovim sinom.

Njegov sin Matej je padel v tretji šoli. Oče ga je vzel domov. „Dovolj dolgo je trgal zastoj hlače po šolah, naj sedaj poskusi, kako je na njivi in travniku.“ Ni bil sicer napačen fant, ali družba, v katero je zašel v mestu, ga je pokvarila. Občeval je navadno z odpadniki in postal sam tak. Prav za prav se ni nagibal ne na to ne na ono stran. Oče se je jezil, a ker je sprevidel, da ne opravi ničesar v tem oziru, ga je pustil. Drugače je bil priden in djali so, da se mu bolj podaje kosa in pljug, kot knjige. Bodi si že tako ali tako, ako bi ne zašel v nesrečno pajčevino. Jel je zahajati na posete k onemu Izidoru, katerega je preklinjala slovenska zemlja kot Judeža.

Kakov oče takov sin, pravi pregovor. Pa tudi to je resnično, kakov sin takov oče. Stariši na ljubo svojemu otroku store to, kar bi drugače ne storili.

Izidor, ki je vedno trdil, da je kmet, je vendar le prerad preziral kmeta in se družil z gospodo. Sprevidel je tudi, da se začinja svet

probujati in da bo enkrat konec njegovemu nasilstvu. In tresel se je pred tem dnevom, dnevom plačila in osvete.

Vedel je dobro, kaj vodi Mateja k njegovim hiši, da ne hodi radi njega dve uri daleč. Bila je to njegova hčera Toni, zala deklica, ali žal... Ni bila samo divja sovražnica vsega, kar je slovenskega, tudi z moškimi se je zabavala rada... Z ognjem, pravijo, se ni dobro igrati... Oni, ki se je zagledal v njene temne in ognjene oči, je bil nesrečen...

Da je bil Matej tudi eden izmed onih nesrečnežev, se ni čuditi, ker je oče nasvetoval hčeri, naj ga drži, dokler se ne zvrše volitve v okrajni zastop.

In tako je Matej pohajal kraj svoje Toni in poslušal njene besede, ne sluteč, da pije strup, ki vtegne biti pogubonosni njemu in okraju. Oj tužna majka naša...

Volitve v okrajni zastop so se pa bližale z brzimi koraki. Na obeh straneh so se seštevili glasi, agitiralo se je z vso močjo. Slovenci so napeli vse svoje moči, da se iznebe pogubonosnega tujega gospodstva v okrajnem zastopu.

Izidoru je upadel pogum. Le en glas bo odločeval, in to je bil jedini omahljivi glas Kalina. Nasprotniki kakor Slovenci so računali nanj. Toni, ona zapeljiva kača, je pa kar sipala ogenj ljubeznjivosti na ubogega Mateja.

(Dalje sledi.)

sumljive so zaradi tega, ker skoraj nič ne govorijo o japonskih izgubah. Gotovo pa je, da tudi Rusi niso prizanašali Japoncem.

V naslednjem prinašamo najvažnejše brzojave o bitki, ki pa so kakor rečeno iz japonskega ali angleškega nezanesljivega vira in še si vrh tega nasprotujejo.

London, 28. maja. Reuterjev urad javlja iz Tsingtava: Po poročilih iz kitajskega vira se je pri otoku Tsusimi v Korejskem prelivu vnela velika pomorska bitka.

Dunaj, 29. maja. Ob tri četrt 2 popoldne je na dunajsko borzo došla iz Londona brzojavka, ki pravi, da so v bitki pri Tsusimi imeli Japonci velikanske izgube in da se je večjemu delu ruskega brodovja posrečilo priti v Vladivostok.

London, 29. maja. „Daily Mail“ je dobil od baje povsem verodostojne strani iz Tokia obvestilo, da je rusko brodovje razbito in več ladij uničenih; ostale ladje so zbežale proti Vladivostoku; Japonci jih zasledujejo.

Petrograd, 29. maja ob pol 12. dopoldne. Poročila iz raznih strani o pomorski bitki so vzbudila tu nepopisno vznemirjenost. Zanesljivo je samo poročilo, da se je udeležilo bitke tudi vladivostško brodovje. Poročilo Reuterjevega urada, da je bil Roždestvenski poražen in da je izgubil eno oklopnico, štiri križarke in ladjodelavnico, tukaj nihče ne verjame. Admiraliteta pravi, da je to skoro nemogoče. Opozarja se zlasti, da je Reuterjev telegram datiran iz Washingtona kot poročilo iz Nagasakija, dočim je japonska vlada prepovedala, pošiljati brzojavke z Japonskega o bitki. Poročilo rimske „Tribune“, da so Rusi poraženi, da so Japonci potopili štiri ruske ladje, več drugih pa poškodovali, se tu sploh ne pripisuje nikakega pomena.

London, 29. maja. Reuterjev biro javlja, da se ni vse brodovje admirala Roždestvenskega udeležilo pomorske bitke. Vse počasneje vozeče ladje je Roždestvenski poslal, da se peljejo okrog Japonske v Vladivostok. Japonci so izgubili eno križarko in deset torpedovk.

London, 29. maja ob pulu 11. dopoldne. Vse vesti o pomorski bitki v korejski ožini je sprejeti z največjo rezervo, ker še ni prav ničesar potrjenega. Gotovo je le, da se je bitka začela, a še ni niti ruskega niti japonskega uradnega poročila.

Pariz, 29. maja. Agenturi „Information“ se poroča iz zasebnega vira: Pomorska bitka se ni bila pri znanem otoku Tsusimi sredi Korejskega preliva, marveč pri otoku istega imena ob japonskem obrežju. Izid bitke ni odločen za nobeno brodovje, na obeh straneh namreč ni ostala nobena ladja popolnoma nepoškodovana.

London, 29. maja. Iz Tokia se javlja uradno: Brodovje admirala Roždestvenskega je večinoma uničeno. 12 ruskih vojnih ladij se je ali potopilo ali so bile ujete. Tudi dve transportni ladji in dve razdiralki torpedovk so se pogreznile. Japonska renta je na današnji borzi poskočila za 2½ %.

London, 29. maja. Zasebne brzojavke trde, da so Rusi izgubili tudi admiralsko ladjo in tri križarke; mnogo drugih ladij je poškodovanih. Tudi izgube Japoncev so velikanske.

Tokio, 29. maja polu 3. popoldne: V bitki so se potopile sledeče ruske ladje: Oklopnica „Borodino“ in „Imperator Aleksander III.“, oklopne križarke: „Admiral Nahimov“, „Dimitrij Donskoj“ in „Vladimir Monomah“, obrežna oklopnica „Admiral Uzakov“, kriti križarji „Svjatlava“ in „Žemčug“, prevozne ladje „Kamčatka“ in „Irtesin“. Japonci so si osvojili sledeče ruske ladje: oklopnico „Orel“ in „Nikolaj I.“, obrežni oklopnici „Admiral Apraksin“ in „Admiral Senjavin“. — Izguba Rusov znaša: deset ladij potopljenih, štiri ujete.

London, 29. maja. Togo je došel proti Šanghaju bežeče ruske ladje in jih potopil po hudem boju. Ladija „Knez Suvarov“, na kateri

je bil Roždestvenski, je bila kmalu popolnoma premagana. Razstrelili so jo v zrak, da se jim ni bilo treba udati. — Ušle so samo: ena oklopnica in tri križarke.

London, 29. maja. O razvoju bitke v korejski cesti se poroča: Ko je priplul Roždestvenski v Korejsko morsko ožino, bila je na morju huda megla kakor je sploh v tem vodovju spomladi. Togo, ki sploh ni zapustil japonskih voda, je še-le na poročilo, da se bliža Roždestvenski Korejski morskimi ožini, zapustil japonsko bojno luko Moji in plul Rusom nasproti. Medtem je prihitel tudi podadmiral Kamimura s svojimi križarkami iz Tihega oceana in zastavil Rusom povratek. Spredej je bil Togo, zadi Kamimura. V sled megle so se Japonci mogli zelo približati ruskemu brodovju ter so uspešno napravili torpedne napade.

Pariz, 29. maja. O pomorski bitki ni tukaj nikakih zanesljivih poročil. Iz dosedaj došlih je razvidno, da je Togo presenetil en del ruskega brodovja. Ena ruska oklopnica je zadela ob mino, katere so nastavili Japonci.

London, 29. maja. Tukaj sploh ni nikakih zanesljivih poročil. Mogoče, da je bila velika bitka, mogoče je pa tudi, da so se samo slabše in počasnejše ladje ruskega brodovja udeležile boja, ker so se lahko rešile vse hitrejše in močnejše ruske ladje v Vladivostok. (To zveni že drugače! Opom. uredništva).

London, 29. maja. Iz Tokia se poroča: Poveljnik tretjega ruskega brodovja admiral Nebogatov je ujet in z njim 3000 ruskih pomorščakov. O admiralu Roždestvenskiju pa se misli, da je ušel.

London, 29. maja. Istemu poročilu Togovemu, da je njegovo brodovje nepoškodovano, se ne sme verjeti. V Londonu so došla brzojavna poročila iz Tokia, ki poročajo, da so Japonci izgubili tri križarke in najmanj dvanajst torpedovcev, ki so se ali potopile, ali pa se za bojevanje ne bodo mogle več uporabiti.

Politični ogled.

Državni zbor. V soboto, dne 27. t. m. je zboroval na Dunaju ministrski svet. Ni še sklenjeno, kdaj se skliče zbornica, a sodijo da sredi junija. Zbornica reši zakon o kongru, začasni proračun in nekaj manjših predlog. Če se doseže sporazumljenje z Ogrsko, prične zbornica razpravljati tudi o trgovinskih pogodbah in ni izključeno, da izvolijo v polnem zasedanju delegate.

Slovansko bogoslužje. Škofje iz goriske, zagrebške in zadrške nadškofije so poklicani v Rim, kjer se posvetujejo, kako urediti vprašanje o bogoslužju v staroslovenskem jeziku. Posvetovanja so tajna in vsled tega je vse laž, kar pišejo protiverski listi o teh zborovanjih.

Kaj hočejo češki kmetje? Na kmetskem zborovanju v Komotavi je govoril dež. posl. Zuleger. Zemljiški posestniki imamo v Avstriji brez Ogrske okoli 4000 milijonov goldinarjev vknjiženega dolga. V teku zadnjih 20 let se je dražbenim potom prodalo 230.000 posestev. Vsako leto je plačati 240 milijonov goldinarjev obresti od dolgov, kar samo že presega trikratni znesek katastralnega čistega dobička iz zemljišč. Če se zraven računajo menjicni dolgovi, ne vknjiženi in zasebni dolgovi, tedaj dobimo pretužno sliko našega kmetskega stanu. Če bo šlo tako naprej, se dolgovi pomnože vsako leto za 120 milijonov gld. in mi bomo prisiljeni, da kot berači zapustimo domovino. Najzadnji čas je, da se potisnejo poljedelske in sploh gospodarske težnje v ospredje. Izviti se moramo iz jako visoke politike in moramo vse kmete spraviti pod en klobuk, moramo jih združiti in ne razdvojiti. Mi hočemo državi dati kmetski značaj v postavodajstvu in pa v upravi. Mi hočemo odločevati, kdo se naj voli, kdo naj bo minister! To so resne in odločne besede. Tudi mi slovenski kmetje se ne smemo prepirati, kakor hoče „Štajerc“, ampak združevati se nam je treba. Mi smo slovenski kmetje, to hočemo ostati, zraven pa se boriti za svoj stan!

Poroka nemškega prestolonaslednika. Dne 6. junija bode v Berlinu poroka

namškega prestolonaslednika Viljema s princesinjo Cecilijo iz rodovine velikih vojvod Meklenburg-Sverin. Tem povodom bodo velike slavnosti po celi nemški državi. V Berlinu se začnejo slovesnosti že dne 3. junija. Vsi vladarji odpošljejo svoje zastopnike k poroki. Našega cesarja bode zastopal prestolonaslednik Franc Ferdinand. Naš cesar je poklonil poročenemu paru kot ženitovanjsko darilo krasno kočijo faeton. Ženin Viljem je star 23 let, njegova nevesta Cecilija 19 let.

Dopisi.

(Dalje in konec.)

Sv. Jurij ob Ščavnici. (R a z n o.)
3. V političnem življenju je pri nas kakor zdaj že povsod. Hud boj imamo z bračkovci ali štajercijanci. V občini Sv. Jurij n. pr. so bile že lanskega septembra občinske volitve, a še zdaj ne veljajo vsled rekurza bračkovcev. Takrat so štajercijanci sijajno propali, zdaj pa hodijo kakor veše, zlasti ker ne morejo najti tehtnega vzroka za razveljavo volitev. Posebno žalosten hodi jamički Slavič (ali: Slawitsch), ki bi strašno rad bil rihtar. Mikl biserjanski bo pa itak nemara znorel, če bodo septembreske volitve veljale. Mladi Sinko je že pri volitvah rjovel, kako bo še-le, če iste obveljajo. Karlek Kreftov jim je še najbolj pameten, a tiha voda je, ki zelo dere. Škoda, da se je ta mož tako prelevil!

O toti bračkovci! Kak so smešni v kolen-drah! Oče Bračko ali Wratschko rad pride gledat svojih vrlih sinekov; hotel ima pri Kreftovem Karleku, včasih tudi pri Slanovki na Jamni. Nekega dne mu je šel slavni kütinski „gemeindevorsteher“ Matjašič (kak je le to, da se ne piše Matiaschütz!) daleč proti, da se je potem smel z njim peljati k Sv. Juriju. To je človek, ki se pre nikogar ne „šona“, gospodu orehovskemu preroku pa gre tako ponižno proti! Matjašič je grozen stric! Vse bi moralo tako plesati, kakor on s pleči miga. Slišimo praviti, da se je nedavno spravil nad velespoštovanega in za šolo prezaslužnega g. Vuka, načelnika krajnega šolskega sveta pri Sv. Duhu kakor tudi nad tamošnje učiteljsko osebje. Ker jim drugače ni mogel do živega, jih je pa pri šolskih oblastih tožil. Seveda je dobil po nosu, na priziv pa še enkrat! Ali se to spodobi za „rihtarja“?!

Bračkijanci zdaj na vso moč delajo zoper imenovanje slovenskega notarja za Gornjo Radgono. Od narodne strani so se pa na občinske urade poslale pole za podpise, naj bi se naši poslanci odločno potegnili za slov. notarja. Matjašič je to polo odklonil, rekši: „Saj nam ga ni treba!“ Matjašič ve tako nemški kakor moj „skljükač“ (nož), pa pravi, da mu slovenskega notarja ni treba! Nespametno! Najbolj pa Matjašiča pika, da se mu je ponesečil njegov načrt, spraviti k Sv. Duhu nemške Marijine brate. V imenu krajnega šol. sveta — pa ne, da bi mu ta dal pooblastilo — je pobiral za to podpise, obetal je Marijinim bratom novoizidano šolo, tudi cerkev, je rekel, da jim bo prepustil (!), a vsi ti načrti so šli po vodi, zdaj pa ga to gifta, ker ni mogel Wratschku napraviti tega veselja, da bi ustanovil pri Sv. Duhu nemško kolonijo!

Zdaj pa še njegov oproda, terbejgajnski „rihtar“ Vučina! To pa je siromašec; mora tako piskati, kakor mu oča Matjašič pihajo! Da bi iz lastnega nagiba kaj ukrenil, za to nima talentov. Kako je le ta človek prišel na predstojniški stol!?

Kat.-narodni volilci galuške in terbejgajnske občine! Spodmehnite pri prihodnjih občinskih volitvah tema čudnima „gemeindevorsteroma“ stolec, da bo jeknilo v njima, da ne bosta več imela korajže se gor spravljati! To je žalostno, da imajo tako odlične občine slavne jurjevške fare take predstojnike!

Od drugih slavni bračkovci ob priliki!
4. Kako pa naše društveno življenje? „Bralno društvo“ deluje, kakor je bilo doslej vajeno, z vnemo. V „mladeniški in dekliški zvezi“ se mladina medsebojno razvedruje z deklamacijami in dnevnimi vprašanji, ter se jo

poučuje zlasti v gospodarskih in pravno-političnih zadevah. Za izobrazbo mladine skrbi tudi mnogovrstna knjižnica. Želeti je le, da bi se zlasti mladeniči nekaj bolj vneto vdeleževali zborovanj! — Na velikonočni pondeljek nam je „Bralno društvo“ s sodelovanjem „mladeniške in deklishe zveze“ priredilo veseli „Emavs“, ljudsko veselico, za katero mu je g. Korošak velikodušno prepustil svojo uto. Občinstva je bilo natlačeno polno, ne le domačega, ampak tudi gostov od vseh krajev iz soseske, iz Ljutomer, od Sv. Križa, iz Veržeja, od Kapele, od Sv. Petra, od Negove, od Sv. Benedikta, od Sv. Antona, od Malenedelje itd. Vprizarjala se je igra „Požigalčeva hči“, v kateri so igralci s točnostjo, ki v takem razmerju in v tolikem pomladanskem delu zasluži vse priznanje, izražali misel, kako se grehi starišev kaznujejo še na otrokih. Največji užitek smo pa imeli nad krasnim petjem in tamburanjem. Ni treba posameznosti omenjati, saj je jurjevski pevski zbor kakor tudi tamburaški na glasu daleč naokoli. Slava zavedni mladini jurjevski, čast diletantskemu in tamburaškemu vodji g. Košarju, hvala pevovodji g. Koebeku! Želimo le, da nam „Bralno društvo“ v kratkem priredi enako veselje! Prosta zabava v prostorih gospe Trstenjakove je bila nad vse živahna!

Sv. Martin pri Vurbergu. Dne 14. maja je predaval pri nas potovalni učitelj g. Jelovšek o živinoreji. Tega predavanja se je udeležilo izvanredno mnogo ljudi; bilo je navzočih nad 130 oseb, ki so z velikim zanimanjem poslušali jako poučljiv govor. G. potovalni učitelj je pojasnil veliki pomen živinoreje sploh posebno pa še svinjerejeza Spod. Štajersko. Potem je razpravljaval o oplemenenju mlade živine ter posebno zabičil gospodarjem in gospodinjam, da se naj telice pred dovršeno starostjo dveh let, svinje pa pred enim letom ne pripuščajajo k oplemenenju, kajti od premlade živine ne dobimo nikdar krepkega zaroda, zraven pa še krave oziroma svinje same v rasti zelo zaostanejo. Nadalje je povedal, kakšno živinče naj se pusti za pleme. Ravno pri tem živinorejci mnogo grešijo, ker menijo, da je vse eno, kolikero tele ali prase od kolikerega gnezda koli so dobra za pleme. Tu nam je g. potovalni učitelj pojasnil, da so teleta od 3.—8. teleta, pri svinjah pa iz 3. gnezda za pleme najboljša. Se ve bo pri zadnjih pametna gospodinja še izbrala zopet najkrepkejša za pleme in slabejša prodala. Pa bo menda kedo rekel: kako pa naj bo kupec zadovoljen s slabejšimi praseti! Odgovor je lahek. Kupec navadno ne kupuje praseta, da bi si jih obdržal za pleme, ampak za odebelenje, torej za klanje. Teleta za pleme so nadalje najboljša tista, ki so se v mesecu novembru ali decembru povrgla, in praseta od meseca julija do konca avgusta. Kokoši so za pleme najboljše tiste, ki so se meseca avgusta izvalile. Povedal nam je še nekaj malega o pravilnem krmljenju živine, a radi pomanjkanja časa ni bilo mogoče o tem več govoriti, kar bi bili navzoči gotovo najrajši slišali. A g. potovalni učitelj nam je obljubil, da pride v tem letu še enkrat, in bo potem o tej zadevi dalje govoril. Za ta pomenljivi govor pa mu še enkrat na tem mestu izrekamo najprisernejšo zahvalo.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Iz šole. Trirazredna ljudska šola v Šmartinu ob Paki se razširi v štirirazrednico. — Stalna učiteljica gđ. Filomena Kosi v Polensaku je dobila dovoljenje za omožitev s tamošnjim stalnim učiteljem gosp. Josipom Gorjup.

Poročil se je dne 22. maja g. Francišek Zagajšek, brat rajnega preč. gosp. Josipa Zagajšek, bivšega župnika na Muti, z gospđ. Terezijo Fišer v Šmartnem pri Slovenjgradu. Dal ljubi Bog mnogo sreče!

Zaročil se je gospod Andrej Levak, veleposestnik in ravnatelj posojilnice v Brežicah, z gospodično Ivano Varlec. Čestitamo!

Mariborske novice. Minolo nedeljo, dne 28. t. m. dopoldne se je peljal majer Henrik Gomzi iz Dolgega dola skozi Tegetthoffovo ulico. Nasproti pridrajoči automobil prestraši njegove konje, ki prevržejo voz, pod katerim je obležal Gomzi težko poškodovan. Prepeljali se ga v bolnišnico. — Dne 26. t. m. okoli 10 ure po noči je zapazil redar v gosposki ulici, da se iz trgovine delikates g. J. Prebila kadi. Ko so odprli trgovino, puhnil jim je gost dim nasproti. V shrambi zraven trgovine so goreli zaboji in drugo pohištvo, ki se je vnelo od peči, v kateri so pustili neprevidni uslužbenci ogenj. Lastnik trpi hudo škodo, ker je mnogo uničil ogenj, mnogo pa tudi voda, s katero so gasili. — V Franc-Jozefovi ulici se je pripetila minoli četrtek, dne 25. m. m. velika nesreča. Okoli 4. popoldne se je odtrgal na hiši, katero zida učitelj Gajšek, okrasek ter pobil oder, na katerem so stali trije zidarji. Zidarja Antona Ozima je takoj ubilo, druga dva pa je težko poškodovalo. Ozim je oženjen in oče petih otrok. Ko je žena zvedela o grozoviti smrti svojega moža, je padla nezavestna na tla. Sedaj leži nevarno bolana. — V Mariboru so začeli zadnje dni prav pridno delovati t a t o v i. V nedeljo, dne 21. maja so ukradli trgovcu Murkoti v Melingu poštne znamke in nekaj drobiža, v noči na 28. m. mes. so pa udrli v trgovino trgovca z železnino Prsteca v Tržaški ulici. Vzeli so za 48 K drobiža. — V soboto popoldne se je pripetila v Pobrežju pri Mariboru g r o z n a n e s r e č a. Hlapec vinotričca Emanuela Mayer, 21 letni Anton Zmogovec iz Polskave, se je peljal z vozom, v katerega sta bila vprežena dva konja, iz Maribora proti Pobrežju. Naenkrat se konja splašita ter zdirjata divja po cesti. Hlapec je pri tem zgubil ravnotežje na vozu, padel tako nesrečno pod voz, da mu je glavo zmečkalo in popolnoma odrezalo od trupla. Konje so še le komaj v Zerkoveah ustavili.

Klin s klinom! Znani list Marburgerca pozivlja v svoji številki z dne 25. t. m. hišne posestnike mariborske, da naj ne dovolijo, na njihove zidove in plote prilepljati slovenskih lepakov in da jih naj odstranijo. Mi pa pozivljamo vse slovenske občine, da istotako storijo z nemškimi lepaki. Marburgerca piše, da so ti slovenski lepaki „škandal“ za „nemško“ mesto Maribor. Istotako pravimo tudi mi o nemških lepakih po slovenskih občinah in smo že opetovano naglašali, da je za vsako slovensko občino „škandal“, če trpi nemške lepake in sploh nemške napise.

Vojaškega zdravnika je hotel podkupiti nadomestni rezervist Štefan Divjak. Dne 20. marca t. l. je prišel Divjak v mariborsko dravsko vojašnico in je prosil tam zdravnika, naj ga preišče, ker je bolan in ne more služiti. Ko ga je zdravnik preiskal, je videl, da ima v roki tri zlate po 20 K. Na vprašanje, kaj hoče s tem, je rekel, da mu da teh 60 K, če ga oprostijo vojaščine. Zaradi tega je bil Divjak obsojen na šest tednov ječe in še vrh propadejo ti trije zlati.

Nemška surovost. Ker je prinesla „Südst. Presse“ šaljiv dopis o šulferajnski veselici v Slov. Bistrici, napada neki zloben dopisnik na najsrამnejši način v „Marburgerci“ dozdevnega dopisnika. Piše, da ga bodo ubili kakor steklega psa! Ali si je mogoče misliti surovejše pisave, kakor jo imajo naši spodnještajerski nemčurski listi. Z a t o s o p a t u d i n j o h o v i p r i s t a š i s a m i u b i j a l c i, t a t o v i i n g o l j u ņ i!

Za vinogradnike je izdalo štajersko namestništvo v Gradcu knjigo: „Vrste ameriških trt, ki so priporočljive za vinograde na Štajerskem.“ Knjigo je prestavil iz nemščine potovalni učitelj g. Ivan Belé.

Izpita iz štajerske zgodovine se je na c. kr. mariborski gimnaziji udeležilo letos 14 učencev četrtega razreda, izmed njih 12 Slovencev. Darila so dobili po naslednji vrsti: 1. Alojzij Resman IV. B, 2. Alojzij Hofbauer IV. A, 3. Anton Peršuh IV. B, 4. Jožef Kokole IV. B, 5. Franc Zelenko IV. B, 6. Dragotin Oštir IV. B, 7. Albin Paulič IV. A, 8. Franc Veble IV. B, 9. Jožef Zajc IV. B, 10. Janez Vranjek

IV. B, 11. Franc Ivanjšek IV. B, 12. Dragotin Leskošek IV. B, 13. Peter Plohl IV. B, 14. Franc Koprivšek IV. B

Iz Kamnice se poroča: Pri sodnji v Mariboru je bil obsojen 24. m. m. 47 letni tesar Sebastian Rumpf na dva meseca ostrega zapora, ker se je v cerkvi nespodobno obnašal.

Sv. Ilj v Slov. gor. Piše se nam: Pa še naj kdo reče, da ne znajo! O pa še kako znajo naši posilincei — namreč dobro pogostiti svoje podrepnike! Pred kolodvorom stoji reklamna deska, ki obljubuje vse, dobro in lepo, tudi, če se ne motim, izvrstna topla in mrzla jedila. No, bila je tista velikanska turnarska slavnost, h kateri je prišlo tri pare turnarjev. Seveda jih je tudi bilo treba imenitno pogostiti, in sicer bolj kakor navadne goste (ki jih sploh ni!) Najbolj imenitni so pač pečeni ali praženi piščanci. Toraj jih gotovo ne sme manjkati! In dali so jih na mizo! O kako je teknilo lačnim nemškimi želodcem! Pa čujte, kaj pravijo hudobni jeziki: bili so to posebne vrste piščanci — bili so navadni domači zajci!!! Da pa to ni res, ve najbolj Žani, ki je piščance kupil pri nekem posestniku. Sadnju in take vrste ljudem se še neki zdaj cedijo sline po dobri kuretini!

Slov. Bistrica. Minoli teden, dne 23. m. m. je prišel v mesto majhen pes, ki je ugriznil 2 letnega sinčka gostilničarja Zupančiča, potem več psov v mestu kakor tudi več psov in svinj v Devinu. Ko so psa ubili, so našli, da je stekel. Vsled tega so ogrizenega otroka poslali na Dunaj, pse in svinje so pa pobili. V Slov. Bistrici in v okolici je zapovedan pasji kontamac.

V Slov. Bistrici so postatali tamošnji nemčurji tako predrzni in sirovi, da se vsakemu pošteremu človeku gnasi. Temu pa je večjidel kriva narodna brezbriznost v tamošnjih slovenskih krogih. Nobenega shoda, nobene veselice ali kakega drugega pojava družabnega življenja ni slišati iz Slov. Bistrice. No g. Peter, ali se Vi in Vaši ljudje nič ne gibljete? Pokažite tem zagrizenim nemčurskim prismojencem, kateri si svojo nemčursko navdušenost z žganjem poživljajo, da še ne spite! Narodni krogi naj premišljajo, da se slovenski živelj malo bolj oživi!

Šnops na šulferajnski veselici. V Slov. Bistrici so naredili tamošnji Nemci z nemčurji v proslavo 25letnice šulferajna veselico. Napojili so navzoče z žganjem, da so bolje kričali „haj!“ Šnops v službi šulferajna, to si moramo zapomniti za bodočnost!

Državnozborske dopolnilne volitve za mestno skupino: Maribor, Slovenska Bistrica, Slovenjgradec, Muta, Marenberg, Vuzeznica, Ptuj, Št. Lenart, Ormož, Ljutomer in Središče se vršijo dne 5. julija t. l. Nemci so so tokrat razdeljeni na dva tabora. Nemško-nacionalna stranka kandidira mariborskega podžupana Pfrimerja, vsenemci pa nekoga starega študenta Wastiana iz Gradca. Tudi Slovenci in socijaldemokrati postavijo svojega kandidata.

Poljčanske novice. V kratkem času smo zgubili dva vrla krščanska moža: dne 16. maja je umrl blagi Matevž Bohak v 73. letu svoje starosti, oče č. g. Franca Bohak; dne 26. t. m. nas je pa nenadoma zapustil njegov sosed Šimon Fermolšek v 67. letu svoje starosti. Bil je še ta dan zjutraj ob 5. uri pri šmarnicah, dopoldne je pridno delal na njivi in v dobri volji z živžganjem oponašal ptičice v gozdu ter se je opoldne popolnoma zdrav vsedel k obedu; kar mu sredi jedi zastane žlica in bil je rajni. Naj v miru počivata blaga krščanska moža! — Kako se naši posilincei, ki niti pravilno nemški ne znajo, Boga bojijo, pokazal je tukajšnji krčmar in mlinar Alojz Kugler, ki je v nedeljo, dne 21. t. m. imel v svojem mlinu delavca tesarja, ki je razbijal in tolkel v njem, da se je daleč okoli slišalo in se je verno ljudstvo silno hudovalo. In vendar je tako delo ob nedeljah tudi po svetni postavi prepovedano. — Neumni imajo srečo, mislijo si naši posilincei ter že pridno

pošiljajo Lojzeka agitirat za občinsko volitev; toda povemo njim, da so že davno minuli oni časi, ko so nemškutarski bahači, krčmarji in mlinarji godli, mi slovenski kmetje pa plesali po njih volji. Dobro vemo, kako slabo se je gospodarilo v občini takrat, ko je neomejeno vladala naša „žlahta“; znano nam je, da so baš ti ljudje krivi, da ne teče od tod Rogaska železnica, ki bi dala obilo zaslužka delavcem, pa tudi kmetom za mleko in druge pridelke. O radi bi imeli naši krčmarji, mesarji in mlinarji prvo besedo v naši občini, da bi kar hitro odpravili onih 15 % užitinske doklade, ki jo po pravici plačujejo tisti, ki nam tako drago prodajajo moko, vino in meso; največji bedak bi bil oni kmet, ki bi pri volitvi svoj glas dal tem ljudem ter pomagal na taki način daviti samega sebe. Zato le agitiraj Lojzek! Kakšnega kalina znaš ujeti, zavednih slovenskih posestnikov pa ne boš. Marsikateri ti sicer obljubi, da bo potegnil s teboj in s tvojo „žlaho“, ker se te druguče znebiti ne more; na dan volitve bomo pa volili verne, krščanske, poštene slovenske odbornike!

Ptujske novice. Tukaj so prijeli minoli teden nekega nemškega pisarja Seebacherja, ki je goljufal po mestu. Torej niso samo Slovenci zlobni ljudje, kakor jih rišejo nemški listi, ampak so tudi med Nemci lumpi.

Ornig — prijatelj ljudstva. V Ornikovi pekarni štrajkajo njegovi pomočniki, ker pravijo, da jim Ornig preslabo plača in da morajo preveč delati. Ti ljudje se gotovo niso poslužili takega skrajnega sredstva kakor je štrajk, da bi dosegli ugodnejše razmere, če ni so poprej prosili za to človekoljubnega Ornika. In ta prijatelj ljudstva jim tega ni dal! Med slovenskimi kmeti se še nahajajo taki zaslepljenci, ki verjamejo „Štajercu“, ko ta hvali Orniga! Kedaj vas bo srečala pamet!

Štajerčevi pristaši — obsojeni zaradi hudodelstva goljufije. Dopoldne, dne 28. t. m. sta dobila pri okrožnem sodišču v Mariboru zaradi goljufije „Štajercijanca“ Mavrin in Makovec iz Lukave, prvi tri mesece, drugi dva meseca težke ječe, popoldne so pa dobili „Štajerčevi“ pristaši Jožef, Alojz in Terezija Stajnkovi zaradi krive izpovedbe pred sodnijo, prvi štiri mesece težke ječe, drugi dva meseca in tretja šest tednov ječe. Pri tej obravnavi je bil za pričo Mavrin, kateri pa ni smel priseči vsled tega, ker je bil dopoldne zaradi goljufije obsojen. Jožef Stajnkovi je pravil okoli, da mu je dr. Grossmann obljubil 20 K, če bo naredil na nemški veselici v Ljutomeru „kraval“. Ker mu pa dr. Grossmann ni hotel plačati obljubljenih svote, rekel je, da ga bo nabil. Ko je to slišal Mavrin, pisal je o tem dr. Grossmannu pismo, ki je pa oba tožil. Pri sodnji je rekel Jožef Stajnkovi, da mu g. dr. Grossmann ni nikoli nič obljubil in da je vse laž, izpovedal pa je, da mu je Mavrin rekel, če bo to pravil o dr. Grossmannu, da dobi od Nemcev eno obleko in potem še naj gre k Höningmannu, tam bo še nekaj dobil. Mavrin pa bo dr. Grossmannu v „Štajerca“ dal, in ga bo iz Ljutomera spravil. Vse pa je bilo zlagano, nihče mu ni nič obljuboval, ampak si je on v svoji pijanosti, in trezen je redkovedaj, kakor je rekla ena priča, vse to zmisli. Značilna je izpoved Jož. Mavrina, da je gospod dr. Grossmann njemu in njegovemu sinu vse stroške daroval, ki so nastali vsled tožbe in krive izpovedbe Jožefa Stajnkovi, ker je uvidel, da sta Mavrina nedolžna. Čeravno sta gosp. dr. Grossmannu z bičem žugala, vendar je on povrnil hudo z dobrim in jima stroške odpuštil.

Gornji grad. Pri volitvi starašinstva je bil dne 27. m. m. voljen županom gosp. Josip Mikuš, gostilničar in mesar; prvim svetovalcem g. Franc Kocbek, nadučitelj; drugim svetovalcem gospod Anton Kolenec, posestnik.

Potres. Iz Halo z se nam poroča: Danes, dne 29. maja je bil ob pol 1. uri popoldan potresni sunek v smeri od severa proti jugu. Slišalo se je strašno podzemeljsko bobnenje. Trajal je par sekund. — Od Sv. Bolfenka

pri Središču se nam poroča: Dne 29. maja ob 12. uri 10 minut opoldne, prilično po solnčni uri, je bil pri nas en močen potresni sunek. Prišel je od severo-vzhodne strani, Opazili smo mnogi, ki smo bili takrat v poslopih — O potresih se še nam poroča iz Ormoža, Velike nedelje, Podčetrtek, Ljutomera, Rogateca in Varaždina.

Prošnja na dobra srca! Pisatelj Podravski je pač skoraj vsakomur znan. Saj je on prevel na slovenski jezik vse znamenitejši povesti poljskega pisatelja Sienkiewicza, kakor: „Z ognjem in mečem“, „Potop“, „Križarje“, „Mali vitez“, „Quo vadis“ itd. Nadalje celo vrsto povesti in črtic iz poljskega, ruskega, češkega in srbskega jezika. Vešč je v govoru in pisavi vseh slovanskih jezikov. Ta Podravski je priprost kmet, ki se je sam s svojo močjo povzdignil na tako visoko stopinjo izomike in izobrazbe. S skromnim zaslužkom od tega dela je preživel sebe in svojo rodbino. Ker pa je tak zaslužek pičel, delal je Podravski noč in dan brez miru in pokoja. Vsled naporega dela je zbolel na umu in so ga morali prepeljati v Feldhof. Pred tedni se je vrnil ozdravljen domu, toda živi sedaj v veliki revščini. Zato prosimo vsakega, ki količkaj zmore, da ga podpira. Njegov naslov je Peter Miklavec, Ribnica ob koroški železnici.

Podgorje pri Slovenjgradcu. V nedeljo, dne 21. t. m. je predaval pri nas gosp. potovalni učitelj Gorican o kmetijstvu. Poslušalo ga je precej kmetov, a tudi nekaj kmetic. Razlagal nam je kmetijske stvari tako izborna, da so kmetje jako radi poslušali ter pri dokončanem govoru se izraževali, da še tako lepega govora o kmetijstvu niso slišali. Spoznali so, da je največji sovražnik kmetijstva nevednost, malomarnost in brezbriznost. Bog daj, da bi imel ta govor veliko koristi, ter da bi nas ta kmetom priljubljeni potovalni gosp. učitelj vsaj v kratkem obiskal. Nadeja se naj, da bo prihodnjic imel najmanj trikrat toliko poslušalcev. Podgorjan.

V Puščavi je umrla 25. m. m. po dolgi bolezni gospa Marija Eichholzer, žena tamošnjega gostilničarja!

Kako se ravna na tujem s slovenskim delavcem? Na Gornjem Štajerkem se je pripetila minoli teden v nekem predoru velika nesreča. Vneli so se plini ter ubili in zadušili 16 delavcev. Nesreča je nastala vsled malomarnosti predpostavljenih ljudi, ki so rekali: Saj za „velišo“ (Lahe) in „bindišo“, (Slovence) je tako tudi dobro! Toraj je pri njih delavec, ki ni Nemeč, manj vredna stvar, za katerega ni škoda, če žalostno in grozno umrje v rovu. Seveda je slučajno tukaj tudi ubitih nekaj nemških delavcev. Taka je tista hvalisana prijaznost velikega nemškega naroda, ki jo „Štajer“ vedno hvali.

Celjske novice. V sredo, dne 24. t. m. zvečer so pripeljali v zapor tukajšnjega okrožnega sodišča tatove iz brežiškega okraja in sicer je vseh skupaj 20 oseb, 16 moških in 4 ženske. Njihov vodja je baje neki J. Krušvar. — Na dvorišču nemške hranilnice v Celju so našli dne 26. m. m. z zlomljenim hrbtom lepo 19 letno deklico Gizo Meier, hčerko vdove železniškega uradnika. Deklica je šla z doma, češ, da gre na trg. Deklica, ki je bila nevesta, ni hotela ničesar povedati, kako se je nesreča zgodila, temuč le odgovarjala na vsa vprašanja, naj jo puste spati. Najbrže je skočila skozi kako okno na dvorišče. Pol ure pozneje je umrla. — Dne 11. m. m. so prijeli tukaj J. Iliča, ki je poneveril v Ljubljani 100 K vredno kolo.

Iz Vidma se nam poroča: Videmski „roparji“ so dali zadnji čas mnogo opravka orožnikom, sodnji — posebno pa lačnim časnikarskim dopisunom. Zdaj je preteklo že tri tedne; dozdevne „tolovaje“ so vlačili po Krškem, Brežicah in po Celji, kjer še zdaj zdihujejo; a nihče si ne upa trditi, da so krivi zločinstva, ki se njim očita. Zadnje dni je bil na Vidmu odposlanec celjskega okrožnega sodišča; dal je kopati po pogorišču; imel je seboj iz Celja slaboumno deklino,

katera je nesrečnike ovadila, a tudi sodnijski uradnik ne more dokazati nikomur kakšnega hudodelstva. Nekatere žene so prišle k temu preiskovalnemu sodniku prosit ga, naj izpusti njihove može. Reklo se jim je: „Kmalu pridejo domu.“ Upamo, da se bo kmalu končala vsa preiskava.

V Vitanju bo prihodnji sodnijski uradni dan dne 6. t. m. v občinski pisarni na Vitanju in sicer za občine: Vitanje, Brezje, Sp. Dolič, Paka, Skomre—Hudina in Ljubnica. Začetek ob 9. uri dopoldne.

S Pilštanja. Preteklo nedeljo, dne 28. maja popoldne pokopali smo na tukajšnjem pokopališču mladega, 33 letnega moža iz okolice Gostince Antona Jug, po domače Stukl. Ranjki je bil priden kmet, miroljuben, tih človek, lep vzgled celi župniji in se je vsakemu s svojo prijaznostjo prikupil. Kako ga je vse rado imelo, pokazal je njegov veličasten pogreb, katerega se je vdeležila cela župnija. Potrpežljivo je prenašal dolgo bolezen, katera mu je v petek, dne 26. maja zvečer pretrgala nit življenja. Kot cerkveni ključar cerkvice Sv. Trojice v Dobležicah storil je veliko za njeno olepšanje. Bodi mu Bog za vse to obilni plačnik!

Premiranje bikov v kozjanskem okraju vršilo se bo 29. junija v Kozjem, a pregledovanje in premiranje goveje živine bo dne 2. septembra tudi v Kozjem, na kar se živinorejci kozjanskega okraja že zdaj opozarjajo.

V Konjicah je plapolala raz sodnijsko poslopje od 25. m. m. 3. ure popoldne do 26. m. m. do 9. dop. bela zastava, v znamenje, da nihče kaše ne piha. Od l. 1892 ni bilo bele zastave.

Iz Laškega. Poročil se je tukajšnji narodni brivec g. Blaž Zupanc z gđ. Tončiko Košenina. Bilo srečno!

Iz Oslušovec. Veselica delavcev pri uravnavi Pesnice se je na vrtu gostilničarja J. Kovačeca v nedeljo, dne 28. m. m. imenitno obnesla. Udeležili so se skoro vsi zavedni kmetje ne samo iz Pesniške doline, ampak tudi iz Dravskega polja, ter dokazali, da tudi njih veseli, če se Pesnica uravnava. Ako njim ravno ne koristi, vendar bodo enkrat ubogi pesniški kmetje rešeni te nesrečne povodnji. Tako bi naj povsod slovensko ljudstvo želelo in pomagalo drug drugemu.

Iz Brežic se nam piše: Znani sodnik „Štajerca“ obsojen! Danes, 30. maja, se je vršila pri tukajšnjem sodišču obravnavi proti Albinu Nunčič, neumornemu vičemskemu dopisniku „Štajerca“. Sirotelj je grdo obrekoval tamošnjega župana g. Franca Bana. Pet dni bo Nunčič kašo pihal in dvakrat ležal siromak na trdih tleh. Zdaj se hoče tudi resno spreobrniti.

Pesmi Josipa Freuensfelda - Radinskega. Čez nekaj dni se začno tiskati pesmi bivšega ljutomerskega učitelja J. Freuensfelda-Radinskega, ki jih podpisani založim približno toliko izvodov, kolikor bo naročnikov. Pesmi izidejo začetkom julija v obsegu 150 strani, na finem papirju in s pesnikovo sliko. Vse one p. n. prijatelje slovenske poezije, ki jih moje nabiralne pole ne dosežejo, a žele imeti zgoraj omenjeno zbirko, prosim, da mi blagovolijo do 10. junija t. l. naznati, oziroma vposlati 1 K 40 v, 10 v za poštnino pod naslovom: Fran Cvetko, učitelj pri Sv. Andražu v Slov. gor.

Trgovina z vinom v Italiji se je poslabšala. Italija že čuti posledice odpravljene klavzule. V Siciliji nimajo skoro nikakega posla z izvažanjem vina; slično je v drugih krajih.

Uvoz italjanskih prešičev na Dunaj. Glasom vesti z Dunaja se uvaža na dunajski trg vedno več prešičev iz Italije. Italija je zadnji čas razvila živahno izvozno trgovino prešičev, za katere se mnogo povprašuje radi mesa, ker nimajo slanine. Minolih dni je bila prodana na Dunaju večja partija, in sicer po 1:16 K za živo blago.

Najnovejše iz vojske.

Sedaj ni več dvomiti, da so Rusi bili na morju res popolnoma premagani. Uradno poročilo iz Tokija pravi, da se je tudi ruska admiralska ladija „Knez Suvarov“ potopila in da je na njej utonil tudi poveljnik ruskega brodogojca admiral Roždestvenski. Roždestvenski je bil star še le 57 let. Prvo rusko poročilo o pomorski bitki je prinesla ladija Almas, ki je zbežala v Vladivostok. Poveljnik te ladije pripoveduje, da je bil Roždestvenski koj v začetku bitke ranjen ter so ga prenesli na drugo ladijo, a njegova ladija se je potopila. Mogoče je torej vendar le, da še Roždestvenski živi. Neko zasebno japonsko poročilo pa govori, da je Roždestvenski ujet kakor tudi admirala Nebogatov in Fölkersam. Koliko izgub imajo Japonci, se še vedno ne more izvedeti. Japonci trdovratno molčijo o svojih izgubah.

Čudno je, da so Japonci ugrabili tudi več ruskih ladij. To se skoro drugače ne da razlagati, nego da so se vojaki uprli svojim poveljnikom. Ko je ruski car izvedel o veliki izgubi, je zatrepetal, kakor šiba na vodi ter komaj izgovoril besede: „Vse je izgubljeno!“ Potem se je zaprl v svojo sobo, kjer dela, ter nikogar ni pustil k sebi razven carice in zdravnika. Carja je napadla vročica in moral se je vleči. Škoda, ki jo iznaša izguba ruskih ladij pri Tsusima, se ceni na 250 milijonov K.

Cerkvene stvari.

Razstava cerkvene oprave. Družba vednega čiščenja je priredila razstavo cerkvene oprave, ki bo na binkoštni pondeljek, dne 12. junija t.l. v stolnem župnišču ob 11. uri predpoldne slovesno otvorjena in bo naslednje tri dni v prostovoljni ogled odprta.

Družbino predstojništvo.

Mili darovi za drubo vednega čiščenja: Stoperce 24 K, Ptuj 20 K, Artiče 25 K, Sromlje 10 K, Zdole 60 K, Dramlje 15 K 40 v, Sv. Lenart v Slov. gor. 18 K 60 v, Buče 12 K 30 v, Konjice 13 K, Sv. Lovrene v Slov. gor. 36 K.

Društvena poročila.

Podravska podružnica slov. planinskega društva priredi na binkoštno nedeljo z mariborsko čitalnico izlet k Sv. Duhu na Ojstrem vrhu. Vabimo svoje ude in druge prijatelje, da se v obilnem številu udeležijo izleta. Od Sv. Duha je v mariborski okolici najlepši razgled, dasi leži mnogo nižje od sosednjih pogorij. Ta točka se v obče premalo ceni v turistovskem zmislu. Izletu je tudi namen, opozoriti naše turiste v mariborskem okrožju na krasoto kozjaškega pogorja. Pridite torej, dragi prijatelji božje narave, da se o tem sami prepričate, da podaste roko obmejnim našim bratom ter jih navdušite, da ostanejo zvesti in trdni „graničarji“ ob slovensko-nemški meji! Tisti dan je sicer pri Sv. Duhu cerkven shod, a to naj nikogar ne moti; naj slovensko ljudstvo vidi in sliši, da se tudi slovenski razumniki zanimajo za lepe domače kraje. Za izletnike bo posebna maša, pri kateri bodo peli naši pevci. Kdor ne mara mnogo hoditi, naj se pelje z zjutrajšnjim poštnim vlakom, s katerim se popelje večina izletnikov, do postaje v Št. Lovrencu, odkoder je na vrh samo poldrugo uro. Zaradi krepčil in jedil ni treba veliko skrbeti, ker je tamkaj več krčem. Kakšna meglica naj nikogar ne prestraši. Opomba. Na programu imamo še dva izleta, in sicer enega v Šumik, ko bode pot do tja popravljena, drugega pa iz Ruš čez Sv. Arah v Fram. Kdaj se to zgodi, se zmenimo pri Sv. Duhu.

Odbor Podravske podružnice.

Mladenci jareninski, šentiljski in jakovski! V nedeljo, dne 4. junija napravimo izlet na Goro pri Sv. Petru. Odidemo po poznih sv. maši tako, da pridemo na Goro ob eni uri popoldne. Potem smo pri večernicah, ker tako tudi imamo ta izlet kot romanje. Po večernicah gremo k Št. Petru, kjer je velika veselica tamošnjega braln. in gosp.

društva. Mladenci jareninske dekanije, v velikem številu pojdimo dne 4. junija k Materi Božji na Goro! Mladenci pridite!

Podučno zborovanje na Frankolovem. Kmetijsko društvo na Frankolovem priredi poučno zborovanje na binkoštno nedeljo popoldne po večernicah v šolskih prostorih. Predaval bode deželni potovalni učitelj g. F. Goričan o živinoreji. Kmetje, vdeležite se prav v obilnem številu.

Bralnemu in pevskemu društvu pri Sv. Martinu v Rožni dolini podaril je čast. g. Ivan Markošek, korni vikar v Mariboru, tri krasno vezane letnike leposlovnega lista „Dom in Sveta“. Za ta velikodušen dar izreka zgoraj imenovano društvo svojemu nekdanjemu udu najiskrenejšo zahvalo. Za odbor I. Kovač, nadučitelj.

Gospodarske stvari.

II. poučno potovanje kranjskih kmetovalcev. Z ozirom na razglas podpisanega glavnega odbora z dne 10. maja t. l. javljamo, da je poučno potovanje na Štajersko, oziroma Koroško zagotovljeno ter da se bo vršilo po nižje označenem vzporedju od 13., oziroma 14. do 17. junija t. l. Prijave za udeležbo sprejema podpisani odbor še do 8. junija t. l. Vožnja v tretjem razredu bo stala 25 K, v drugem razredu pa 50 K. — Vsak udeleženec naj pošlje najkasneje do 8. junija t. l. podpisanemu odboru 25, oziroma 50 K, da se mu bo mogel pravočasno priskrbeti sešitek voznih listkov. Vse potne stroške nosi vsak udeleženec sam. Voditelj izleta, g. mlekarški nadzornik Legvart, preskrbi vse potrebno glede vozov, prehranitve in prenočišč. Udeležniki se zberó v torek, dne 13. junija zvečer med 9. in 10. uro v hotelu Lloyd v Ljubljani, oziroma pridejo pravočasno na južni kolodvor, da se odpeljejo s poštnim vlakom ob 12 uri 15 min. po noči iz torika 13. na sredo 14. junija. Udeleženci na tej progi, ki ne pridejo v Ljubljano, naj vstopijo v ta vlak. V sredo, 14. junija po dohodu vlaka v Wildon ob šestih zjutraj bo zajutrek ter takoj potem odhod z vozom v Waldegg na posestvo viteza Plessinga, kjer bo ogledovanje velikanske reje prašičev (400 prašičev), izdelovanje sadnega šampanjca ter sirarne. Iz Waldegg se udeleženci vrnejo preko grašičine Herbersdorf — kjer si ogledajo velikanske sadovnjake — nazaj v Wildon, kjer bo kosilo. Po kosilu odhod v Gradec. Tam si še isto popoldne ogledajo vzorno perutninarstvo deželnega zavoda v Feldhofu ter deželne kmetijske šole v Grottenhofu. Ogled mesta Gradca in prenočevanje. V četrtek, 15. junija odhod iz Gradca zjutraj ob šestih v Welsberg, kjer bo ogledovanje vzornega gospodarstva in reje pingavske govede pl. Dehneja. Ob pol 12 uri odpotovanje v Bruck, kjer bo kosilo, in popoldne ob treh odhod v Admont. Tamkaj izletniki obišejo samostanske kleti. V Admontu bo večerja in prenočevanje. V petek, 16. junija zjutraj ob petih odhod na štajersko deželno šolo za živinorejo in planinarstvo v Grabnerhofu ter ogledovanje vzornega planinarstva v Buchau. To ogledovanje se bo vršilo pod vodstvom tamošnjega vodje, znamenitnega živinorejca dr. Schupplija. Kosilo v Admontu, potem odhod v Kaisersberg, kjer si izletniki ogledajo vzorno sirarno in živino nekaterih posestnikov. Po večerji odpotovanje v Judenburg, kjer bo prenočevanje. V soboto, 17. junija zjutraj z vozom odhod na planine živinorejske zadruge v Judenburgu, potem v Talheim in v Št. Lamprecht, kjer bo kosilo. V Št. Lamprehtu ogledovanje vzorne živinoreje tamošnjega benediktinskega samostana in posestnika Zedlacherja. Iz Št. Lamprehta odpotovanje zvečer ob sedmih čez Trbiž v Ljubljano. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe za Kranjsko. Ljubljana, 25. maja 1905.

Društvena naznanila.

Slov. gospodarsko in izobraževalno društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora priredi dne 4. junija na vrtu g. Muršeca veselico s sledečim vzporedjem: 1. Mladi vojaki (tamburaški zbor) Parma-Zemljic. 2. Gospodov dan H. Volarič. (poje pevski zbor društva „Maribor“). 3. Govor. 4. Napried (tamb. zbor,

susaška koračnica Brož. 5. Ob tamburici J. Čirič (poje pevski zbor društva „Maribor“). 6. Srečolov (zanimivo!) 7. Slovo od domovine A. Leban (poje pevski zbor društva „Maribor“). 8. Milica (tamb. zbor) Brož. 9. Večna luč, deklamacija z živo podobo. 10. Prosta zabava. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina 20 vinarjev (10 kr.) Ker je čisti dohodek namenjen za društveno knjižnico, se tudi preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor. — Društveniki se pridno pripravljajo za veselico, ki bo taka, da je še Št. Peter ni videl. Odbor prosi za darila za srečolov; vsem darovalcem, ki so že darovali, se najpriskrenejše zahvaljujemo.

Sadjarsko in vinarsko društvo za šoštanjski okraj ima dne 11. junija t. l. ob 3. uri popoldan v gostilni gosp. Ivana Kranjc v Št. Ilju pri Velenju občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Pregled društvenih nasadov; 2. Poročilo o dosedanem delovanju in blagostanju; 3. Volitev novega načelstva in odbora; 4. Razni nasveti. Ako ob navedenem času ne bo zadostno število udov navzočih, vrši se občni zbor pri vsakem številu isti dan ob 4. uri popoldan. K obilni udeležbi vabi prijazno odbor.

Sv. Jurij v Slov. gor. V nedeljo, dne 4. junija po večernicah priredi bralno društvo „Edinost“ čebelarški shod, kjer bo o čebelareji govoril znani čebelar g. Jurančič. Gospodarji, zlasti čebelarji in vsi, ki se zanimata za ljubko čebelico, pridite! Shod bo zanimiv in koristen. Vabimo čebelarje tudi iz sosednjih župnij. Torej na svidenje!

Podporno društvo organistov še enkrat naznanja, da bo imelo svoj redni občni zbor dne 8. junija t. l. v Celju. Vzpored: Ob 10 uri slovesna sv. maša v župni cerkvi. Takoj po maši zborovanje v poletni hiši gospe Plej na Bregu. Pri zborovanju: 1. Poročilo tajnika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Sprejem novih udov. 4. Volitev novega odbora. 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 1. do 31. marca 1905 poslali prispevke in darila p. n. gg. in društva: moška podružnica v Mariboru 501 K 38 h; ženska podružnica v Mariboru 152 K 40 h; posojilnice: v Brezicah 40 K; v Trbovljah 30 K; v Framu 10 K; v Konjicah 50 K; hranilnica in posojilnica pri Št. Ilju v Slov. gor. 21 K 10 h; bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. goricah zbirko na društveni zabavi 13 K 14 h; Mohorjani: v Šmarju pri Jelšah 5 K; v Ribnici na Štajerskem 5 K 60 h; razni: Milan Vršič pri Sv. Miklavžu pri Ormožu skupilo licitirane portorike na Vgrinovi gostiji 7 K 72 h; Ivan Traun iz Luč mesto venca na krsto pok. Leop. Jeranu 8 K; Ivan Murkovič v Mali vasi pri Možganjih zbirko 7 K 20 h; Jurij Šibanec iz Konjiške vasi zbirko 4 K; Zelenkovi svatje v Selcah pri Sv. Rupertu 7 K; občani iz Koprivnice na Štajerskem v spomin pok. Andreja Goloba 8 K 84 h; Ivan Kolenc v Gornjem gradu 5 K; O. Lenart Vavpotič v Ptujju zbirko vesele družbe 6 K 90 h; za mladinske spise 4 K; za družbin koledar 45 K 50 K. Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Listnica uredništva: Vitanje, Mozirje, Trnovska vas: Za danes prepozno!

Slovinci! Spominjajte se „Zgodovinskega društva!“

Loterijske številke.

Trst 24. maja: 59, 22, 71, 85, 87.
Linc 24. maja: 52, 72, 50, 36, 12.

Tržne cene

v Mariboru od 14. do 20. maja 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		18	60	19	40
rž		16	10	16	90
ječmen		16	80	17	60
oves		16	40	17	20
koruza		17	—	17	80
proso		19	60	20	40
ajda		17	60	18	40
seno		4	90	5	40
slama		3	80	4	20
	1 kg				
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	52
leča		—	32	—	64
krompir		—	—	—	8
sir		—	36	—	72
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		2	—	2	40
špeh		1	48	1	52
zelje, kislo		—	28	—	32
repa, kislá		—	20	—	24
	1 lit.				
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	60	—	72
	100 glav				
zelje		—	—	—	—
	1 kom.				
jajce		—	5	—	—

Vsaka beseda stane 2 v. Najmanjša objava 45 v.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 3 v.

Vsaka beseda stane 2 v. Večkr. objava po dogovoru.

Ti inserati se samo proti predplačilu sprejemajo; pri vprašanjih na upravnistvo se mora znamka za odgovor pridejati.

Proda se.

 Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gosposka ulica št. 15. 426 51-49

Vino na prodaj: 200 hl belega vina iz Haloz letnika 1904 prav dobre kakovosti. Vzorcji na zahtevo. Gregorič-dedič, Majberg, pošta Št. Vid pri Ptujju. 332 6-5

Gostilno dobro idočo, z lepo hišo za letni izlet, tabak trafika, grajzlarja in popolna koncesija, dober sadonosnik in vrta, blizu mesta in kolodvora se ceno proda. Sodi tudi za penzioniste. Naslov pove upravnistvo. 331 5-5

Lepa zidana hiša v dobrem stanu se proda po nizki ceni v Studencih pri Mariboru, štiri stanovanja, velika klet, drvarnice, 1/4, orala rodovitne njive, mesečna najemina 46 K. Več pove Fraac Čerič, posestnik v Studencih pri Mariboru. 356 5-4

Novozidana hiša v Studencih hiš. št. 185 pri Mariboru, pet sob, 4. kuhinje, lep vrt, studenec, in v hiši grajzlerija, se takoj za 3000 gld. proda. Izplača se lahko samo 1000 gld., drugo ostane od posojilnice. 376 3-3

Ribiči pozor! Proda se cela priprava za ribarstvo, namreč, ladja in dve mreži. 1 mreža (Spiegelnetz) 22 m dolga in druga mreža 45 m dolga, in še vse skoro popolnoma novo. Naslov pove upravnistvo Slov. Gospodarja. 365 3-3

Klavir, lep in dobro ohranjen, proda se za nizko ceno zaradi pomanjkanja prostora. Odda se tudi več kompozicij za klavir. Jan. Šavprl, org. na Žihpolji pri Celovcu. (Maria Rain). 359 3-3

Hiša v Ptujju, Schlossgass. št. 4 se takoj proda. Iliša je zidana, ima 1 sobo, 1 sobico, kuhinjo, vežo, podstrešno sobo s kuhinjo, klet in drvarnico, zraven mal vinograd 1114 m, ki je sposoben za zidanje vile vsled zdrave lege, krasen razgled čez mesto in Ptujško polje, leži na najvišji točki mesta in jo proti severu štiti hrib z gradom. Oddalja od Glavnega trga 150 metrov. Zraven spadata tudi dva polja, velika 3751 m. Cena 9000 K. Natančnejši pogoji pri posestniku Jožefu Ledišek, Schlossgasse. Isti posest. proda tudi zidano hišo v Hajdinu, 20 minut iz mesta, ob glavni cesti. Cena 1700 gld. 368 3-3

Trgovina z manufakturnim, špecerjskim in železnim blagom v cvetočem stanju se takoj proda. Ponudbe na upravnistvo „Slov. Gospodarja“ pod št. 390. 4-2

Posestvo z najmanj 200 gld. dohodkov na leto se da v najem istemu, kateri posodi od 200 do 400 gld. na dve leti, za posojilo se da zanesljiva varnost. Več pove Jan. Zmajšek v Prevorji pošta Pilštanj. 392 2-2

RAZPIS.

Pri okrajnem zastopu Šmarje pri Jelšah je provizorično oddati služba okrajne babice z letno plačo (renumeracijo) 160 K. — Prošnje spremljene z diplomom, spričevalom uradnosti in eventualnim dokazom sedajnega delovanja je vložiti pri podpisanemu okrajnemu odboru do 15. junija 1905. Nastop službe takoj.

Okrajni odbor Šmarje, dne 17. maja 1905.

387 2-2

Náčelnik: dr. Jos. Georg.

Vizitnice

— priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Dober zaslužek! Na račun se da gostilna, kjer se vino in žganje toči in bi najbolj ugajalo za kakšnega krojača ali čevljarja. Najmanj 200 K je treba kavčicje položiti. Več se izve pod naslovom: Dober zaslužek št. 150, poste restante Šoštanj. Štajersko. 397 2-2

Vinogradniki pozor! Približuje se čas, ko bo treba zopet trsje požlahtnejati v mladiko. Če kdo potrebuje delavca, ki dobro razume cepiti na kupeliranje in stransko priklapanje, naj mi pred časom naznani Naslov v upravnistvu. 381 3-2

Novozidana hiša z 2 sobama, 2 kuhinji, zraven več stavbišč, voda blizu hiše, se po ceni proda v Poberžu, Fraustaudnerstrasse 118 p. Maribor. 382 3-2

Proda se **posestvo** z lepo novo zidano hišo, blizu farne cerkve, ob okrajni cesti proti dobernskimi toplam. Prav primerno za stavbo mlina, ker tu mimo velika voda teče, da lahko ob največji suši dva tečaja goni, posebno pa še ko ni nobenega mlina v bližini. Več pove posestnica Franciška Svetelšek v Novicerkvi. 401 2-1

Nova enonadstropna hiša za najemnike, v hiši je gostilna, na zelo lepem prostoru se proda takoj. Naplača majhna. Naslov pri upravnistvu. 404 3-1

Proste službe.

Za službo cerkvenika se priporoča velečastitim cerkvenim predstojništvom na kako dekanjsko ali mestno župnijo oženjen mož, 35 let star brez družine, z dolgoletnim spričevalom. Zena je perica in šivilja. Zna dobro tudi cerkveno plateno obleko delati. Oba zmožna slovenskega in nemškega jezika. Naslov pri upravnistvu. 374 3-3

Spretna gospodinja išče službo v kako župnišče. Naslov pove upravnistvo. 396 4-2

Služba organista, cerkvenika in občinskega tajnika se odda v Dobju. Dohodkov okoli 700 K in prosto stanovanje. Župni urad Dobje, pošta Planina. Štaj. 403 4-1

Kovaškega učenca sprejme Franc Viher, kovač v Framu. 402 3-1

Pekovskega učenca krepke postave iz poštene hiše sprejme takoj Florijan Plevčak, pekovski mojster. Šoštanj. 400 2-1

Kuverte

— s firmo — priporoča
tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

VABILO na

občni zbor

Okrajne posojilnice v Ljutomeru.

Ker občni zbor, ki je bil določen na 28. dan majnika t. l. zaradi nezadostnega števila zadružnikov ni bil sklepčen, bode se vrši drugi občni zbor v **četrtak, dne 8. rožnika ob 8 uri dopoldne** v Fran-Jožefovi šoli v Ljutomeru z istim dnevnim redom in sicer:

1. Poročilo načelstva. 2. Poročilo nadzorstva o računu za leto 1904 in odobrenje istega. 3. Izločitev udov. 4. Razni predlogi. Pri tem zboru bode se v smislu § 35 al. 2 društvenih pravil veljavno sklepalo tudi ne oziraje se na število navzočih zadružnikov.

V Ljutomeru, dne 29. maja 1905.

405 1-1

Náčelnstvo.

Demetrijski Glumac,

kotlarski mojster

Kaserngasse 13. MARIBOR Kaserngasse 13.

priporoča svojo veliko zalogo

kotlov,

najboljših

čistobakrenih

301 10-5 brizgalnic itd.

Prevzame tudi popravila, katera izvrši točno in po ceni.

— Fialička v Celju: Gračka ulica števil. 28. —

Trgovina z železnino „Merkur“

P. Majdič, Celje

priporoča: **Traverse, železniške šinje cement, cevi iz kamenščine in strešno lepenko.**

Razne poljedelske stroje

posebno pa

peronospora - brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni. Mreže iz trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

cenik poljedelskih strojev je izšel. 311 7

Stefan Kaufman,

trgovec v Radgoni

priporoča najboljše kose, srpe in drugo pristno štajersko železje. 386 5-2

● ● Točna in solidna postrežba. ● ●

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9'60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5'60. 85 48-16

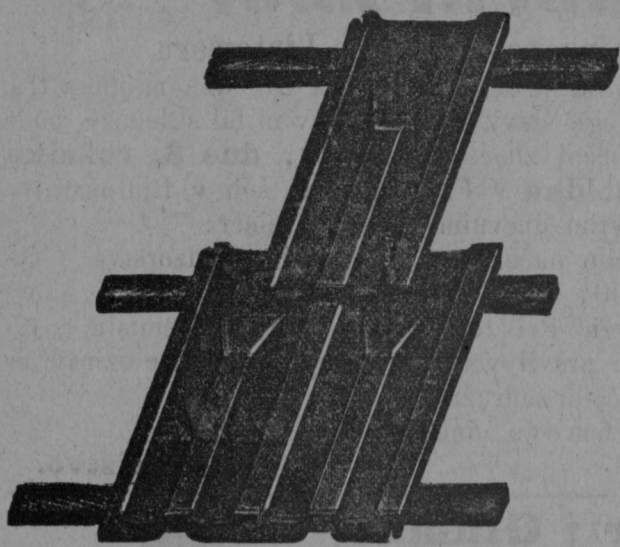
BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Otvoritev ljudske kavarne v Tegetthoffovi ulici št. 6. Maribor nasproti frančiškanski cerkvi. Priporočam cenj. občinstvu najboljše kavo, čaj in vse okrepe kakovosti: velika časa kave 10 kr., mala 6 kr., čaj 10 kr. Za mnogobrojen obisk prosim z odličnim spoštovanjem

Josipina Saria,

Tegetthoffova ulica št. 6, zraven gostilne 380 5-2 „pri grozdu“

F. P. Vidic & Komp Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino
zarezane strešne opeke, „Koroški model“
(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje.
Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Takošnja in najzaneslivejša postrežba.

334 20-5

VABILO na

redni občni zbor

posojilnice v Pišecah, ki se vrši dne 4. junija t. l. ob 8 uri predpoldne v posojilniških prostorih. Ako bi se pa ob tej uri ne sešlo zadostno število zadrušnikov, vrši se ob 9 uri občno zborovanje brez ozira na število članov.

Dnevni red:

- I. Poročilo o letnem računu za l. 1904.
- II. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
- III. Razni predlogi.

398 1-2

Jurij Veršec, Martin Sodič.

Drugo vabilo k

občnemu zboru

ormoške posojilnice, registrovane zadrugo z neomejeno zavezo, Friedauer Vorschuss-Verein, reg. G. m. unb. H., kateri se odredi na pondeljek 12. junija 1905 ob 2. uri popoldne v posojilnični pisarni.

Dnevni red: 1. Poročilo predstojništva. 2. Polaganje računov in bilance za l. 1904. 3. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in bilanci. 4. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička. 5. Slučajnosti. Pri tem drugem zborovanju je občni zbor sklepčen pri vsakem številu navzočih članov.

Ormož, dne 29. maja 1905.

Anton Šoštarič.

Dr. Ivan Geršak.

Bakreni vitrijol,

gumi-trake za cepljenje, žveplo za prašenje, rafijo za vezanje prodaja v najboljši kakovosti in po nizki ceni

Franc Vivoda, prej Simon Novak

nasproti Frančiškanski cerkvi. 1-1

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Josip Volčič,

mizar

Maribor Šmiderjeva ulica šte. 3, Maribor

se priporoča častitemu občinstvu v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih del, kakor pobištvo v vsakem sloju od najfinejšega do najpreprostejšega izdelka, kubinjsko opravilo, opravilo za prodajalne in pisarne, vsakovrstno delo za stavbo in vsa v to stroko spadajoča popravila.

391 10-2

372 5-3

Alojzij Pinter

trgovec v Slov. Bistrici

priporoča lepo novo zalogo manufakturnega blaga. Botri, dečki in deklice, ki se bodo vdeležili sv. birne imajo ugodno priliko nabaviti si prav lepo obleko po nizki ceni.

Opozorim letos na posebno izvrstne kose, kamene, srpe itd.

372 5-3

V prvi slovenski trgovini z manufakturnim blagom

„pri Amerikancu“

385 2-2

Alojzij-a Gniusek, Maribor

Grajski trg šte. 2, Burgplatz 2

se dobi blago ceneje, kot v vsaki drugi prodajalni, sukno za moške in ženske obleke, v veliki in lepi izbiri. Sukno (štof) za celo možko obleko (suknja, hlače in telovnik) 3-10 metrov dolg, stane gld. 2.50, 3.20, 4.50, 6.— in naprej do najfinejše vrste; gladki črni, rižasti in modno barvani kamgarni, lodni in vsake vrste suknenega blaga. Lepa volna za žensko obleko v najnovjših modnih barvah. Izvrstno lepi svileni (židani) robci za na glavo od gld. —65, —80, —90, 1.—, 1.20, 1.40 in naprej. Velika zaloga perilnega blaga, druka, dobrega platna, gradlna (cvilih) za postelje; posteljne odeje lastnega izdelka od gld. 2.— naprej. Izgotovljene rjuhe od gld. —90 naprej, prti, servijete, brisače, vsakovrstna opravila kot: pisane in bele srajce, ovratnike (kravate), gate, ženske jopice, podjančnice, in predpasnike, in mnogo drugega. V moji prodajalni kupujejo vsi Slovenci priporočajo tudi vlč duhovniki pri meni kupovati.

Ivan Regvat

trgovec na Pilštanju

(poprej Matevž Supančič)

priporoča najtoplejše svojo bogato zalogo raznovrstnega blaga, izključno le dobro blago po najnižjih cenah.

Kupuje in dobro plača vsakovrstne kmečke pridelke.

399 1